

Tyttöjen päivän aamunavaus 2024

Tekijät: Planin lastenhallituksen jäsenet Elmiina Rantanen, Pauliina Mannerhovi ja Ilona Möttölä

Tänään (11.10.) vietetään kansainvälistä tyttöjen päivää.

Neljäsosa maailman väestöstä elää konfliktialueella. Se on kaksi miljardia ihmistä, eli noin neljä sataa kertaa Suomen väkiluku. Tytöt ja nuoret naiset ovat erityisen haavoittuvassa asemassa konflikteissa ja kriiseissä. Konfliktit ja kriisit ovat suuri uhka tyttöjen tulevaisuudelle. Esimerkiksi Afganistanissa naiset eivät saa enää edes puhua kotinsa ulkopuolella. Sudanissa taas lähes kahdeksan miljoonaa ihmistä on joutunut jättämään kotinsa tai pakenemaan naapurimaihin, jolloin koulunkäynti helposti keskeytyy.

Tuntuuko sinusta joskus, että konfliktien ja kriisien ajattelu on liian raskasta ja haluat vain sivuuttaa niiden ajattelun? Kuitenkaan ihmiset, joiden elämässä kriisit ja konfliktit ovat tai ovat olleet läsnä, eivät pysty unohtamaan niitä, vaan ne tulevat aina olemaan osa heidän arkeaan ja elämäänsä. Meille Suomessa monet perusoikeudet tuntuvat itsestäänselvyyksiltä, ja silti samaan aikaan ympäri maailmaa tytöt joutuvat taistelemaan omien oikeuksiensa puolesta. Tyttöjen seksuaali- ja lisääntymisterveys kärsii, koulunkäynti vaarantuu ja mahdollisuus saada oma ääni kuuluviin heikkenee. Konfliktit näkyvät tyttöjen elämässä myös lisääntyneinä lapsiavioliitoina sekä hyväksikäyttönä. Konflikteissa tyttöjen oikeudet kapenevat.

Jo saavutettu menestys ja edistys tyttöjen oikeuksista murtuu kriisi- ja konfliktitilanteissa. Konfliktien seuraukset vaikuttavat koko loppuelämän ja aiheuttavat elinikäisiä traumoja. Monilla konfliktien läheisyydessä kasvaneilla ei ole ollut mahdollisuutta olla lapsi ja elää huoletonta elämää. Aikuiseksi kasvaminen on tapahtunut liian nopeasti.

Nyt kuulemme tarinan sudanilaisen 15-vuotiaan Marianin elämästä:

*Elämä ei ole aina ollut tällaista kuin nyt. Ennen sotaa olimme onnellinen perhe. Nyt olemme menettäneet niin paljon”, **Marian** kertoo Renkin pakolaisleirillä Etelä-Sudanissa.*

Marian asuu perheensä kanssa Planin rakentamassa väliaikaissuojassa. Marianin koristeelliset farkut ja pinkit varvassandaalit ovat kuluneet matkalla, mutta muistuttavat vielä entisestä elämästä, jolloin kaikki oli hyvin.

Kotona Marianin äiti piti teekauppaa ja hänen isänsä kasvatti karjaa. Arjessa oli jo silloin haasteita, koska Marian joutui keskeyttämään koulunsa toisen luokan jälkeen. Kukaan muu ei olisi ehtinyt pitää huolta sisaruksista, joten se jäi Marianin vastuulle.

Sitten sota alkoi ja perheen koti tuhoutui.

”Kotimme poltettiin. Joka päivä kuulisimme ampumista ja näimme savua ja pölyä, joka nousi taisteluista. Se oli kammottavaa ja pelottavaa. Siksi meidän oli pakko lähteä.” Marian kuvailee.

Perhe piilotteli useissa eri paikoissa lähes viisi kuukautta. Vanhemmat päättivät tulla pakolaisleirille kuullessaan, että siellä voisi saada ruokaa ja suojaa. Turvapaikka on tuonut pieniä toivon pilkahduksia perheen elämään.

Marian on pystynyt jo kokemaan pieniä onnen hetkiä. Nyt hänellä on turvallinen paikka, jossa hän voi levätä, liikkua ja tavata ihmisiä. Tulevaisuus on kuitenkin epävarma.

”Olen surullinen, koska meillä ei ole paikkaa, jonne voisimme muuttaa täältä. Haluaisin jatkaa koulunkäyntiäni, mutta nyt näyttää aika epätodennäköiseltä, että voisin palata kouluun.” Marian kertoo.

Sota pysyy huolena Marianin ajatuksissa. Pahinta on se, ettei tilanteelle näy päätepistettä. Vaikka perheen koti on tuhoutunut, Marian haaveilee joka päivä paluusta kotiin.

Miettikää, että kanssamme saman ikäiset nuoret elävät konfliktien keskellä täysin erilaista elämää kuin me. Meidän täytyy puolustaa tyttöjen oikeuksia kaikkina aikoina, jotta voimme elää paremmassa maailmassa, joka on kaikille tasa-arvoinen.

Mitä ajatuksia sinulla herää tyttöjen oikeuksista kriisi- ja konfliktitilanteissa?